

بررسی میزان تداوم و علل مرتبط با قطع روش‌های پیشگیری از بارداری در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهرستان یزد

نرجس حسینی^۱، دکتر سیدسعید مظلومی^{۲*}، دکتر حسین فلاح زاده^۳، دکتر محمدعلی مروتی شریف آباد^۴

چکیده

مقدمه: از سنین بلوغ تا سنین یائسگی، زنان به صورت مداوم با نگرانی‌هایی در ارتباط با بارداری و حاملگی‌های ناخواسته مواجهند که تنها راه پیش روی آنها، اجتناب از تماس جنسی و پیشگیری از بارداری می‌باشد. با توجه به اهمیت بهداشت باروری لازم است زوجین روش‌هایی را به کار ببرند که با وجود آمیزش جنسی، لقاح و آبستنی انجام نگیرد. کنترل مؤثر باروری، ضمن تأمین سلامت مادر و کودک و کنترل رشد بی رویه جمعیت برای توانا سازی زنان بسیار اساسی و حیاتی است. در این راستا با توجه به اهمیت قطع روش‌های پیشگیری از بارداری و عوارض حاصله از آن، بر آن شدیم که میزان تداوم استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری (IUD, OCP)، کاندوم و آمپول (و علل قطع این روش‌ها را با توجه به نظر خود مراجعین تعیین و بررسی نماییم).

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی و به روش مقطعی بوده است. از بین مراکز بهداشتی درمانی شهر یزد ۶ مرکز از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب گردیدند و اطلاعات زنان متأهل ۱۵-۴۹ ساله‌ی مراجعه کننده به این مراکز که از روش‌های پیشگیری از بارداری (IUD, OCP)، کاندوم و آمپول (استفاده می‌نمودند، از طریق پرسشنامه جمع‌آوری گردید، برای تجزیه و تحلیل نتایج از روش آماری کاپلان مایر و آزمون آنالیز واریانس استفاده شد.

نتایج: بیشترین میزان استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری (IUD, OCP، کاندوم و آمپول) در زنان، در گروه سنی ۲۵-۳۴ سال بوده است (۵۷٪)، میانگین مدت استفاده از چهار روش فوق به روش کاپلان مایر ۲۷/۹۸ ماه و میانه آن ۲۴ ماه بود نتایج نشان داد، که در مجموع ۸۶/۳٪ زنان بعد از ۶ ماه و ۶۲/۵٪ بعد از ۱۸ ماه و ۳۹/۹٪ بعد از ۳۰ ماه و تنها ۳۷٪ زنان تا ۳۶ ماه از چهار روش مذکور استفاده نموده بودند. همچنین نتایج بیانگر این است که میانگین طول مدت استفاده قرص‌ها کمتر از همه روش‌ها بود ($P=0.048$)، از عوامل مؤثر بر قطع روش‌ها در مورد قرص‌ها، بیماری (۱۵/۶ درصد) در مورد IUD، خونریزی (۲۷ درصد) در مورد کاندوم، حاملگی ناخواسته (۲۱/۸ درصد) و در مورد آمپول دپوپروورآ نیز بیماری (۷۵ درصد) بوده است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده، توصیه می‌گردد علاوه بر آموزش زنان، مشاوره انگیزشی کامل در خصوص روش‌های پیشگیری از بارداری در هنگام تشکیل پرونده تنظیم خانواده صورت بگیرد این آموزش و مشاوره در درجه اول باید برای زنانی که متقاضی به کارگیری قرص‌های پیشگیری از بارداری هستند به کار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: روش‌های پیشگیری از بارداری، میزان تداوم، علل قطع روش

مقدمه

با توجه به جوان بودن جمعیت کشورمان، باید همواره نگران افزایش جمعیت کشور به خصوص در سالهای آینده باشیم. از عوارض رشد جمعیت بی‌کاری، فقر، سوء تغذیه، اضطراب و شیوع انواع بیماری‌ها می‌باشد. (حاملگی‌های ناخواسته یکی از معضلات بهداشتی و اجتماعی در زمینه برنامه‌های تنظیم خانواده

۱- کارشناس بهداشت عمومی - دانشکده بهداشت

* ۲- نویسنده مسئول: دانشیار گروه مبارزه با بیماریها - دانشکده بهداشت
تلفن - ۰۳۵۱-۶۲۴۰۶۹۱، نمابر

Email: Mazloomi-S@yahoo.com

۳- استادیار گروه آمار و اپیدمیولوژی - دانشکده بهداشت

۴- استادیار گروه مبارزه با بیماریها - دانشکده بهداشت

۱، ۲، ۳، ۴- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۱۳۸۶/۵/۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۶/۱۱/۱۱